

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра економіки та міжнародних відносин

Освітній ступінь	«магістр»
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Спеціальність	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини

Вінниця 2025

ВСТУП

Організація та проведення фахового іспиту, спосіб та місце оприлюднення їх результатів визначені в Положенні про Приймальну комісію Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ, яке оприлюднено на офіційному сайті інституту. Дано Програма розроблена у відповідності до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році затверженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року №168.

Відповідно до правил прийому на навчання до Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ вступні фахові іспити здійснюються фаховими атестаційними комісіями.

Фахова атестаційна комісія перевіряє професійну підготовку вступників, дає оцінку якості вирішення тестових завдань, оцінює їх рівень знань та умінь передбачених освітньо-професійною програмою.

Програма вступного випробування з фахових дисциплін за спеціальністю «Економіка та міжнародні економічні відносини» для здобуття освітнього ступеня «магістр» підготовлена на основі освітньо-професійних програм та є науково-методичним документом, який забезпечує комплексний підхід до оцінки рівня теоретичної та практичної підготовки вступників до професійної діяльності.

Мета вступного випробування - визначити обсяг та рівень теоретичних знань, практичних навичок та вмінь з профілюючих дисциплін у галузі економіки, міжнародної економіки, планування та організації економічної діяльності підприємств.

На фахові вступні випробування зі спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» виносяться завдання з наступних ОК:

1. Мікроекономіка;
2. Макроекономіка;
3. Економіка підприємства;
4. Міжнародні економічні відносини.

I. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

1. МІКРОЕКОНОМІКА

Основи економіки. Ефективність використання ресурсів.

Предмет і функції економічної науки. Рівні економічного аналізу.
Визначення: Макроекономіка. Мікроекономіка. Мезоекономіка.
Мегаекономіка.

Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Межа виробничих можливостей (крива трансформації). Альтернативна вартість. Економічна ефективність.

Загальнонаукові методи економічного аналізу. Границний аналіз. Економічні показники. Номінальні і реальні змінні. Поняття нормативної і позитивної економіки.

Попит, пропозиція та ринковий механізм.

Попит і закон попиту. Аналіз змін попиту та величини попиту. Нецінові визначники попиту.

Суть та види еластичності попиту. Цінова еластичність попиту і загальний виторг виробника. Економічна інтерпретація значень коефіцієнтів різних видів еластичності попиту.

Пропозиція і закон пропозиції. Аналіз змін пропозиції та величини пропозиції. Нецінові визначники пропозиції. Цінова еластичність пропозиції.

Ринкова рівновага. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару. Надлишок виробника і надлишок споживача. Вплив змін попиту й пропозиції на рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку.

Прямий і непрямий вплив держави на ринкову рівновагу. Наслідки запровадження максимальних і мінімальних цін. Аналіз впливу непрямих податків, дотацій і субсидій на ринкове становище покупців і продавців. Чисті втрати суспільства.

Теорії поведінки споживача.

Корисність в економічній науці і проблема її виміру. Функція корисності. Сукупна і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності блага.

Сутність раціонального вибору споживача. Поняття «рівноваги споживача». Правило рівноваги споживача за умови споживання набору благ.

Криві байдужості (індиферентності) та їх властивості. Коефіцієнт граничної норми заміни (заміщення) благ. Карта кривих байдужості.

Бюджетне обмеження та можливості споживача. Рівновага споживача з позицій порядкового (ординалістського) підходу, Реакція споживача на зміну цін товарів і доходу споживача. Модель (крива) «дохід — споживання». Модель (крива) «ціна — споживання».

Теорія виробництва і витрат.

Параметри функціонування підприємства як мікроекономічної моделі. Суть виробництва. Технологія виробництва. Поняття і параметри виробничої функції. Виробнича функція з одним змінним фактором. Закон спадної граничної продуктивності змінного фактора виробництва. Сукупний, середній та граничний продукт, їх взаємозв'язки. Стадії виробництва.

Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива виробничої байдужості (ізокванта): поняття і властивості. Лінія однакових витрат виробництва (ізокоста). Правило рівноваги виробника.

Економічний і бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва. Явні і неявні витрати виробництва. Економічний, бухгалтерський і нормальний прибуток.

Постійні, змінні, сукупні витрати виробництва. Середні і граничні витрати виробництва у короткостроковому і довгостроковому періодах. Постійний, зростаючий та спадний ефекти масштабу виробництва.

Ринкові структури. Досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія.

Сутність ринкової структури. Види ринкових структур.

Суть, ознаки та умови функціонування ринку досконалої конкуренції. Ефективність ринку досконалої конкуренції. Умови рівноваги фірми-досконалого конкурента у довгостроковому і короткостроковому періодах.

Характерні ознаки ринкової структури чистої монополії. Види монополій. Порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків. Суспільні втрати від діяльності монополіста. Умови рівноваги монополіста у довгостроковому і короткостроковому періодах.

Характерні ознаки ринкової структури монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція в умовах монополістичної конкуренції. Умови рівноваги виробника у довгостроковому і короткостроковому періодах. Ефективність монополістичної конкуренції. Особливості організації олігопольного ринку. Види олігополій. Економічні наслідки олігополії.

2. МАКРОЕКОНОМІКА

Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Основні показники системи національних рахунків та методи їх визначення: Валовий внутрішній продукт (ВВП), Валовий національний продукт (ВНП), Чистий внутрішній продукт (ЧВП), Національний дохід (НД). Три методи обчислення ВВП.

Індекси цін та їх види Індекс споживчих цін (ІСЦ). Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Зведення номінального до реального ВВП. Інфлювання і дефілювання.

Кейнсіанські функції споживання і заощадження. Гранична схильність до споживання та до заощадження. Середня схильність до споживання і до заощадження. Чинники споживання та заощадження

3. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Основи функціонування підприємства.

Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність та напрями діяльності (маркетингова, управлінська, фінансово-економічна, виробника, обліково-контрольна, інноваційна).

Види підприємств (за метою і характером діяльності: комерційні та некомерційні, за формою власності: приватні, колективні, комунальні, державні, змішані; за національною належністю капіталу: національні, з іноземними інвестиціями, іноземні, змішані, за масштабами діяльності великі, середні та малі) та їх об'єднань (асоціація, кооперація, консорціум, концерн, картель, трест, промислово-фінансові групи, холдинги).

Середовище господарювання підприємства: внутрішнє (мікросередовище), проміжне (мезосередовище) та зовнішнє (макросередовище).

Структура та управління підприємством.

Функції (планування, організація, мотивація, контроль) та методи управління підприємством (організаційні, економічні та соціально-психологічні).

Типи організаційних структур управління підприємствами (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична та дивізіональна).

Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.

Техніко-технологічна база підприємства та суспільні форми організації виробництва (концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування, конверсія і диверсифікація).

Планування діяльності підприємства.

Планування: сутність та різновиди планів підприємства. Стратегічне, тактичне і оперативне планування: сутність та часові межі.

Бізнес-план визначення та його розділи (резюме; опис продукції (послуг); маркетинг-план, виробничий план, організаційний план; фінансовий план; оцінка ризиків).

Поняття економіко-математичної моделі та моделювання. Класифікація моделей. Поняття адекватності моделі. Модель «чорної скриньки». Основні етапи побудови економіко-математичної моделі.

Поняття статистичної залежності між змінними. Суть кореляційного зв'язку. Критерії оцінювання статистичної значущості лінійного зв'язку.

Ресурсне забезпечення діяльності підприємства.

Основний капітал (необоротні матеріальні активи): сутність, видова структура, знос, амортизація, фондовіддача, фондомісткість та фондоозброєність.

Оборотний капітал (оборотні активи): сутність, видова структура, коефіцієнт оборотності та тривалість одного обороту.

Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи: сутність, види та амортизація.

Інновації. сутність, різновиди та інноваційний процес.

Витрати та результати діяльності підприємства.

Собівартість продукції та кошторис витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати).

Ціна на продукцію (послуги): сутність та функції (обліково-вимірювальна, розподільча та стимулююча). Різновиди цін (договірні, вільні, регульовані; роздрібні та оптові).

Дохід та прибуток підприємства (валовий та чистий).

Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та відмінності.

Персонал підприємства. Економіка праці.

Персонал підприємство, категорії персоналу. Мотивація персоналу: сутність та методи (економічні і неекономічні).

Сутність заробітної плати як соціально-економічної категорії. Номінальна і реальна заробітна плата. Форми оплати праці.

Соціально-трудові відносини на підприємстві: сутність поняття. Суб'єкти соціально-трудових відносин. держава, роботодавці та наймані працівники.

4. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Міжнародна економічна система.

Міжнародна економічна система сутність та її елементи. Міжнародний поділ праці.

Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні (підприємства, міждержавний, регіональний, світовий) міжнародних економічних відносин.

Форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, міжнародна економічна інтеграція.

Міжнародна торгівля товарами та послугами.

Теорії міжнародної торгівлі (докласичні теорії міжнародної торгівлі, класичні, неокласичні та альтернативні).

Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.

Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна.

Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони).

Показники міжнародної торгівлі: 1) обсягові (зовнішньоторговельний оборот; генеральна торгівля, індекс фізичного обсягу зовнішньої торгівлі); 2) результативні (сальдо торговельного балансу; сальдо балансу поточних операцій, індекс стану торговельного балансу; індекс концентрації експорту; коефіцієнт імпортної залежності країни; індекс «умов торгівлі»); 3) інтенсивності (обсяги експорту, імпорту на душу населення; експортна квота; імпортна квота; зовнішньоторговельна квота; інтенсивність внутрішньогалузевого обміну); 4) економічної ефективності (ефективність зовнішньої торгівлі, коефіцієнт ефективності експорту країни).

Зовнішньоторговельний контракт: види, структура, функції. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020).

Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами: тарифні та нетарифні інструменти торговельної політики. Класифікація ЮНКТАД нетарифних інструментів. Макроекономічні ефекти застосування тарифних і нетарифних методів для малої та великої економіки.

Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТС).

Міжнародний рух капіталу.

Форми і чинники міжнародного руху капіталу.

Прямі іноземні інвестиції: сутність та форми. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування. Види інвестиційних операцій з цінними паперами (інструменти участі в капіталі, боргові цінні папери).

Міжнародний інвестиційний ринок: сутність, специфіка, структура. Міжнародний ринок акцій. Міжнародний ринок облігацій. Ринок похідних інструментів (форвардні та ф'ючерсні контракти, опціони та свопи)..

Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують. Інвестиційний клімат країни: поняття та головні складові. Інвестиційна привабливість та інвестиційний клімат України.

Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності: захист інвестицій, державні гарантії, адміністративна і дипломатична підтримка, страхування інвестицій, уникнення подвійного оподаткування. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності: ЮНКТАД, двосторонні, багатосторонні угоди, угоди про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (ТРИМС), угоди про захист іноземних інвестицій.

Міжнародна трудова міграція. Світовий ринок праці.

Поняття міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили; міжнародна міграція робочої сили: еміграція, імміграція, реіміграція.

Основні причини, напрямки та закономірності міжнародної міграції робочої сили. Міжнародні центри тяжіння робочої сили. Країни походження трудової міграції. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-реципієнти, країни-донори.

Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти. Географічна та галузева структура світового ринку праці. Поняття та форми

неформальної зайнятості у світовому ринку праці. Регулювання міжнародної міграції праці рівні (національні, міжнародний), методи (економічні, адміністративні, інституційні). Міжнародна організація праці в глобальній системі регулювання трудової міграції.

Україна в міжнародних міграційних процесах: наслідки, переваги та загрози. Головні чинники еміграції та країни-реципієнти робочої сили з України.

Міжнародне науково-технічне співробітництво.

Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу. Форми передачі та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.

Інституційне регулювання світового ринку технологій: Угода з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності СОТ (ТРІПС), комітет з передачі технології Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).

Пріоритетні напрями розвитку міжнародного технологічного обміну для України.

Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.

Валюта: поняття, типи та види. Резервні валюти. Валютний курс та валютне котирування. Фактори впливу на валютний курс. Валютні режими. Паритет купівельної спроможності валют. Валютна система. Типи валютних систем. національна, регіональна (міжнародна), світова. Еволюція світової валютної системи. Європейська валютна система.

Світовий валютний ринок: сутність, функції, структура, суб'єкти. Поняття та види валютних операцій (поточні, валютні операції, пов'язані з рухом капіталу, відкриття та ведення валютних рахунків, неторгові операції, операції із залучення та розміщення валютних коштів, конверсійні операції (угоди з негайною поставкою, строкові (форвардні, ф'ючерсні, опціони з валуютою)), свопи, валютний арбітраж).

Валютне регулювання, його види. Валютна політика та її інструменти (валютна інтервенція, валютний демпінг, дисконтна політика, девальвація та ревальвація, валютні обмеження).

Міжнародний кредит: поняття, функції та форми. Зовнішній борг. Види та показники зовнішнього боргу. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин: МВФ, група Світового банку, Лондонський та Паризький клуб кредиторів.

Міжнародні розрахунки: поняття (документарні (акредитив, інкасо), недокументарні (аванс, платіж на відкритий рахунок, банківський переказ, розрахунки з використанням чеків, векселів, пластикових карток, консигнація) та типи (національною валуютою, міжнародною колективною валуютою, золотом, клірингові розрахунки). Валютний кліринг: поняття, причини використання, види (за обсягом операцій, за волевиявленням сторін, за способом регулювання сальдо).

Платіжний баланс: поняття, структура (рекомендації МВФ, 6-е видання), факт орі впливу та методи врівноваження.

Міжнародна економічна інтеграція.

Типи міжнародної економічної інтеграції: преференційна зона торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, повна економічна інтеграція.

Зона вільної торгівлі України з ЄС як поглиблена всеохоплююча. Організаційні форми співробітництва Україна-Нато в економічній сфері.

Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції. Статичні (створення торгівлі, відхилення торгівлі) та динамічні ефекти (вигоди від спеціалізації, ефекту масштабу, зростання добробуту; поліпшення платіжного та торговельного балансів; розвиток структури торгівлі; залучення інвестицій тощо).

ІІ. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

- 1 Тестування триває 1 годину (60 хвилин).
- 2 Білет письмового тестування з фахових дисциплін складається з 50 закритих тестових завдань. Вступнику потрібно обрати лише одну правильну (найбільш повну) відповідь.
- 3 Якщо відповідь на тест надана правильно, то виставляється максимальний бал (4 бали).
- 4 Якщо відповідь на тестові завдання є неправильною, то виставляється 0 балів.
- 5 Максимальна сума балів, яку може набрати абітурієнт, складає 200.
- 6 Мінімальна сума балів з випробування дорівнює 100.
- 7 Факт ознайомлення вступника з правилами проведення тестування та інструкцією засвідчується його особистим підписом на обкладинці бланку тестових завдань. Будь-які позначки на бланку тестових завдань, які можуть дешифрувати роботу вступників робити суверо заборонено.

ІІІ. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мікроекономіка

1. Базілінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка : навч. посібник. Київ : Центр учебової літератури, 2022. 352 с.
2. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка) : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Центр учебової літератури, 2019. 685 с.
3. Економічна теорія : підручник / за ред. В. А. Предборського. Київ : Кондор, 2022. 492 с.
4. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська, О. С. Марченко, Л. В. Нечипорук, К. Г. Губін, І. А. Вовк, О. М. Левковець, О. О. Набатова, Овсієнко О.В., Чуприна О.О.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.
5. Економічна теорія : підручник / В. П. Якобчук, Є. І. Ходаківський, В. А. Довженко, О. В. Захаріна, О. В. Іванюк, І. В. Кравець, І. Л. Литвинчук, Л. І. Симоненко, С. В. Тищенко, Н. С. Пугачова; за заг. ред. В. П. Якобчук. Київ : Ліра-К, 2022. 450 с.
6. Канцір І. А., Кліпкова О. І., Іванець Л. В. Макро- мікроекономіка: від теорії до практики : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2023. 443 с.
7. Кулішов В. В. Мікро- макро економіка : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2019. 484 с.
8. Кулішов В. В. Мікро- макроекономіка : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2023. 488 с.
9. Кулішов В. В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум : навч. посіб. 4-те вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2023. 332 с.
10. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум / О. М. Кібік та ін. Одеса : Національний університет "Одеська юридична академія", 2021. URL: http://10.0.2.150/docs/Pidruchnyky/2023/Makroekonomika_Mikroekonomika_praktykum_2021.pdf.
11. Мельник Л. Ю., Макаренко П. М. Економічна теорія - політекономічний контекст : навч. посіб. Київ : Кондор, 2022. 524 с.
12. Пилипенко В. В. Мікроекономіка: курс лекцій : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2022. 279 с.
13. Чатченко Т. В., Давидова І. А. Ринок праці в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку. Бізнес Інформ. 2019. № 7. С. 170–175.
14. Шкодіна І. В. Мікроекономіка та макроекономіка: навч.-метод. матеріали для студентів спец. 292 «Міжнародні економічні відносини». Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 45 с.

2. Макроекономіка

1. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка) : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Центр учебової літератури, 2019. 685 с.
2. Економічна теорія : підручник / за ред. В. А. Предборського. Київ : Кондор, 2022. 492 с.
3. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська, О. С. Марченко, Л. В. Нечипорук, К. Г. Губін, І. А. Вовк, О. М. Левковець, О. О. Набатова, Овсієнко О.В., Чуприна О.О.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.
4. Економічна теорія : підручник / В. П. Якобчук, Є. І. Ходаківський, В. А. Довженко, О. В. Захаріна, О. В. Іванюк, І. В. Кравець, І. Л. Литвинчук, Л. І. Симоненко, С. В. Тищенко, Н. С. Пугачова; за заг. ред. В. П. Якобчук. Київ : Ліра-К, 2022. 450 с.
5. Канцір І. А., Кліпкова О. І., Іванець Л. В. Макро- мікроекономіка: від теорії до практики : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2023. 443 с.
6. Корсікова Н. М. Макроекономіка : навч. посіб. Львів : Магнолія-2006, 2023. 242 с.
7. Крючкова Н. М. Макроекономіка : практикум. Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2019. URL: http://10.0.2.150/docs/Pidruchnyky/2023/Kriuchkova_Makroekonomika_praktikum_2019.pdf.
8. Кулішов В. В. Мікро- макроекономіка : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2019. 484 с.
9. Кулішов В. В. Мікро- макроекономіка : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2023. 488 с.
10. Мельник Л. Ю., Макаренко П. М. Економічна теорія - політекономічний контекст : навч. посіб. Київ : Кондор, 2022. 524 с.

3. Економіка підприємства

1. Вачевський М. В., Мадзігон В. М., Прокопенко І. Ф., Левченко Г. Є., Вачевський О. М., Примachenko Н. M. Промисловий маркетинг: формування професійних компетенцій у майбутніх маркетологів : підручник / за ред. М. В. Вачевського. Київ : Кондор, 2021. 486 с.
2. Економіка підприємства: теорія і практикум : навч.-метод. посіб. / [В. І. Блонська, Т. Г. Васильців, С. С. Гринкевич, Н. М. Заярна, Я. Д. Качмарик, О. Ю. Масленніков, Н. Г. Міценко, І. А. Маринич, І. О. Ященко] : за ред. Н. Г. Міценко, О. І. Ященко. Львів : Магнолія 2006, 2021. 688 с.
3. Економічне планування операційної діяльності підприємства : монографія. / І. Б. Скворцов та ін. Львів : Магнолія 2006, 2023. 548 с.

4. Мацібора В. І., Збарський В. К., Мацібора Т. В. Економіка підприємства : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. Київ : Каравела, 2022. 320 с.
5. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / за заг. ред. Й. М. Петровича. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2021. 406 с. (Вища освіта в Україні).
6. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2023. 404 с.
7. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. / О. В. Березін та ін. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2023. 308 с.
8. Череп А. В., Герасимова В. О. Економіка підприємств : навч. посіб. Київ : Кондор, 2023. 196 с.
9. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2020. 596 с.
10. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2022. 596 с.

4. Міжнародні економічні відносини

1. Архіреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини : навчальний посібник. / За ред. проф. С.І. Архіреєва. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 234 с.
2. Бестужева С. В., Козуб В. О., Проскурніна Н. В., Вовк В. А., Добросок Ю. Б. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 166 с.
3. Кушнір Н.О., Заяць О.І. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.
4. Липов В. В. Глобальна економіка : навч. посіб. Харків; Київ : ХНЕУ ім. С. Кузнеця; ЦУЛ, 2018. 439 с.
5. Литвиненко Н. П., Терещенко Т.О. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі. підруч. К.: Центр учебової літератури, 2020. 336 с.
6. Мартинова Л. Б., Хачатрян В. В., Давидюк Л. П., Кульганік О. М. Інтернаціоналізація ринків праці : монографія. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 188 с.
7. Міжнародна економіка : навч. посіб. / За ред. А. О. Мельник, О. І. Пальчук, В. В. Бугаса. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну, Каф. бізнес-економіки та туризму. Київ, 2019. 176 с.
8. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.

9. Міжнародна мікроекономіка : навч. посіб. 3-те вид., перероб. та допов. / за ред. Ю. Г. Козака, Ю. М. Пахомова, Н. С. Логвінової.. Київ : Центр учебової літератури, 2018. 367 с.
- 10.Міжнародна та зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / В.В. Зінченко та ін. Львів : Магнолія 2006, 2018. 465 с.
- 11.Міжнародні економічні відносини : підручник / заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2017. 612 с.
- 12.Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів : навч. посіб. / за ред. С. М. Шкарлета, М. П. Бутка. Київ : Центр учебової літератури, 2017. 528 с.
- 13.Міжнародні економічні відносини та світова політика. Частина 1: Навчальний посібник / Лютак О.М., Баула О.В., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Корольчук Л.В., Кравчук П.Я., Урбан О.А., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. 324 с.
- 14.Рокоча В.В. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни: навчальний посібник. К. : Університет «КРОК», 2019. 215 с.
- 15.Світова економіка : навч. посіб. / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової. Київ : Центр учебової літератури, 2018. URL: http://10.0.2.150/docs/CUL/Svitova_ekonomika_Kozak_2018.pdf.
- 16.Тарасенко С.В., Петрушенко Ю.М. Міжнародний бізнес : навчальний посібник: Сумський державний університет, 2021. 222 с.

УХВАЛИЛИ

Завідувач кафедри
економіки та міжнародних відносин

Валентина ХАЧАТРЯН

ПОГОДЖЕНО

Голова
фахової атестаційної комісії

Галина ІВАНЧЕНКО

Начальник
навчально-методичного відділу

Тетяна ШЕВЧУК